

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučenka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowskyj
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišk Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

NEPALANKIOS VAIKYSTĖS PATIRTYS (ANGL. *CHILD-HOOD ADVERSITIES*) IR JŲ SUKELTOS PSICHIKOS SVEIKATOS PASEKMĖS

Autoriai. Paulina LITVINOVIČ, II kursas, Neringa KVAJAUSKAITĖ, II kursas.

Vadovas. Doc. dr. Marija JAKUBAUSKIENĖ, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Sveikatos mokslų instituto Visuomenės sveikatos katedra.

Tikslas. Išsiaiškinti kaip vaikystėje išgyventos nepalankios patirtys koreliuoja su vėlyvesniame amžiuje išsivystančiais psichikos sveikatos sutrikimais.

Metodika. Tyrimas atliktas 2024 metų lapkričio mėnesį. Duomenims apie dalyvių nepalankias vaikystės patirtis bei sukeltas psichikos sveikatos pasekmes rinkti naudota kiekybinio tyrimo metodologija. Respondentams pateikta anketinė anoniminė apklausa nekontaktiniu būdu. Tyrimo tikslinė grupė buvo pasiekta per socialinės medijos platformas.

Rezultatai. Siekiant geriau suprasti apie dalyvių vaikystėje patirtas traumines patirtis apklausoje buvo pateikti įvairaus tipo teiginiai, pavyzdžiui: „Vaikystėje patyriau fizinį smurtą iš bent vieno tėvų ar kitų suaugusiųjų (mušimas, kūno sužalojimai, stumdymas, kratymas, daiktų mėtymas, dusinimas, smaigimas.)“ Daugiau nei pusė respondentų (66,2%) į šį teiginį sureagavo teigiamai, atsakydami, jog yra patyrę kartais ar net dažnai. Taip pat, į teiginį „Vaikystėje bent vienas iš mano šeimos narių turėjo problemų su alkoholiu ar narkotikais (įskaitant receptinius vaistus.)“ 39,6% respondentų pasirinko atsakymą „Taip“. 7,5% dalyvavusių asmenų turi diagnozuotą psichikos sveikatos sutrikimą ir 15,1% galvoja, jog turi, tačiau nebuvo diagnozuoti ar ištirti. 60,4% dalyvių turi žalingą (-us) įprotį (-ius). Labiausiai paplitę žalingi įpročiai tarp dalyvių – piktnaudžiavimas alkoholiu bei priklausomybė nuo nikotino. Tyrimo metu išsiaiškinta, jog 58,5% kenčia nuo panikos priepuolių. Apklausos metu, pastebėta, jog dauguma dalyvių kasdienybėje susiduria su miego, mitybos ir nerimo sutrikimais, o nemaža dalis – patiria sunkumų susirasti partnerį, bei išreikšti savo jausmus.

Išvados. Vaikystėje patirtos traumos gali lemti sunkią žmogaus adaptaciją į savarankišką gyvenimą. Dažnai kyla tokios problemos kaip: sunkumai priimant sprendimus, nepasitikėjimas savimi, mitybos bei miego sutrikimai, santykių problemos bei negalėjimas susirasti partnerį. Tokiu atveju svarbu laiku suteikti pagalbą, kad užkirsti kelią įvairių psichikos sutrikimų vystymuisi. Lietuvoje dauguma tyrimo respondentų bent vieną kartą susidūrė su nepalankiomis situacijomis vaikystėje, o nemaža dalis apklaustųjų net kartais bei dažnai. Daugiau nei pusė dalyvių turi žalingų įpročių ir bent kartą gyvenime yra patyrę panikos priepuolį.

Raktažodžiai. Psichikos sveikata; nepalankios vaikystės patirtys; žalingi įpročiai; smurtas; panikos priepuolis.